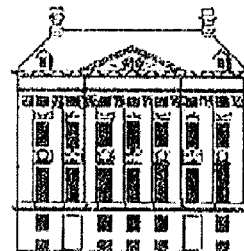

KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE VAN
WETENSCHAPPEN (KNAW)

DIEREXPERIMENTENCOMMISSIE

JAARVERSLAG 2001

Sinds 1990 kent de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW) een Dierexperimentencommissie (DEC).

De functie van de DEC is primair gericht op een ethische toetsing van dierproeven. Dit houdt in: een ethische afweging van de mate van ongerief van elk proefdier tegen het wetenschappelijk en maatschappelijk belang en haalbaarheid van het voorgenomen onderzoek.

Beoordeling van de wetenschappelijke kwaliteit van de doelstelling van de dierproef behoort in eerste instantie niet tot de taken van de DEC. Desalniettemin is een indruk hiervan noodzakelijk om tot een goede afweging te kunnen komen. Derhalve dienen dierproeven, die ter toetsing worden voorgelegd aan de DEC, van tevoren op hun wetenschappelijk waarde te zijn getoetst. Dit gebeurt door de werkgroep leider van de betreffende werkgroep of de directeur van het betreffende KNAW-instituut. De DEC vergewist zich er ten allen tijde van dat een wetenschappelijke toetsing inderdaad heeft plaatsgevonden, zo niet dan wordt het protocol niet in behandeling genomen.

Conform de regelgeving wordt er binnen de KNAW alleen dierexperimenteel onderzoek uitgevoerd als er een positief advies is gegeven door de DEC. De onderzoeksplannen van alle onderzoeksgroepen van KNAW-instituten die dierexperimenten doen in de zin van de wet, namelijk het Nederlands Instituut voor Hersenonderzoek (NIH), Interuniversitair Oogheeskundig Instituut (IOI), Hubrecht Laboratorium (HL), Centrum voor Terrestrische Oecologie (CTO) en Centrum voor Limnologie (CL), worden door de DEC beoordeeld. Eveneens wordt er advies uitgebracht over de protocollen van een drietal niet KNAW-instituten, namelijk het [REDACTED]

DE PROCEDURE

Het onderzoeksplan wordt bij de proefdierdeskundige (ex art 14 WOD) ingeleverd. De proefdierdeskundige is tevens secretaris van de DEC. Hij bespreekt de aanvraag met de onderzoeker en geeft advies waar nodig. Bovendien toetst hij of aan overige voorwaarden (fokvergunningen, COGEM-inschalingen, LNV biotechnologie-vergunningen, vergunningen/ontheffingen in het geval van dieren in/uit het wild) is voldaan. Alleen door de proefdierdeskundige getoetste aanvragen worden in de vergaderingen van de DEC besproken.

DE KLEINE COMMISSIE

Experimenten met gering ongerief voor de dieren (met uitzondering van primaten), experimenten met matig ongerief die bij herhaling volgens een vast protocol worden uitgevoerd en welke eerder door de voltallige DEC van een positief advies zijn voorzien, dan wel amendementen op lopende onderzoeksplannen, waarbij niet sprake is van een verandering in het ongerief of verandering in de vraagstelling, behoeven niet vooraf door de DEC in haar geheel te worden getoetst. Dergelijke protocollen kunnen in een kleiner comité, met de proefdierdeskundige als adviseur, van een voorlopig advies worden voorzien. Dit voorlopige advies kan alleen afgegeven worden wanneer dit wordt gesteund door alle leden van dit kleine comité. De samenstelling van dit kleine comité kan wisselen,

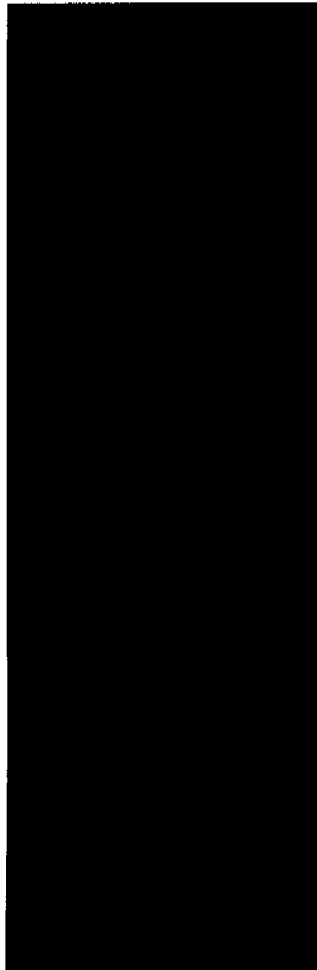
maar zal altijd minstens drie van de vier deskundigheden bevatten. Het voorlopige positieve advies van de kleine commissie geldt tot aan de eerstvolgende voltallige DEC vergadering. Alle protocollen worden in deze vergadering behandeld en van een definitief advies voorzien.

Naast de ethische toetsing van voorgenomen dierexperimenteel onderzoek houdt de DEC zich ook in een algemener kader actief bezig met zaken rond proefdieren (waaronder bijvoorbeeld proefdierhuisvesting) en dierproeven binnen en buiten de KNAW. In grote lijnen worden de nieuwbouw/verbouwplannen, werkwijzen etc. besproken. De DEC vergadert elk jaar op verschillende locaties om zich ook ter plaatse op de hoogte te stellen van zaken rond proefdieren en dierproeven. De DEC is lid van de NVDEC. Verschillende leden participeren actief in de activiteiten van deze vereniging.

De DEC nodigt regelmatig werkgroepleiders uit om het onderzoek van hun werkgroep toe te komen lichten en de onderzoeken aangemeld via de verschillende DEC-protocollen in het wat bredere kader van de onderzoekslijn van de groep te plaatsen.

SAMENSTELLING VAN DE DEC

In 2001 was de commissie als volgt samengesteld:

NAAM	FUNCTIE	DESKUNDIGHEID
	voorzitter	
	lid, vertegenwoordiger NIH	dierproeven
	lid, vertegenwoordiger CTO	dierproeven
	lid, vertegenwoordiger IOI	dierproeven
	lid, vertegenwoordiger Hubr. Lab.	dierproeven
	extern lid/adviseur	proefdieren en hun bescherming, ethiek, alternatieven
	extern lid/adviseur (tot 14 maart 2001)	ethiek
	extern lid/adviseur (vanaf 9 mei 2001)	ethiek
	extern lid/adviseur artikel 14 functionaris VU	proefdieren en hun bescherming, ethiek, alternatieven
	lid/vertegenwoordiger technisch personeel	proefdieren, alternatieven
	secretaris (geen lid)	
	ambtelijk secretaris	geen stemrecht

*niet in arbeidsrelatie met de vergunninghouder KNAW

FREQUENTIE VAN VERGADEREN

In het verslagjaar is de voltallige commissie vijf keer bij elkaar gekomen. De DEC vergadert gemiddeld eens in de twee à drie maanden. Elk DEC-lid dat vanuit een KNAW-instituut in de DEC zit neemt niet deel aan het opstellen van het advies over een dierproef vanuit zijn/haar instituut. Dit betekent in de praktijk dat bij het opstellen van een advies altijd maximaal negen DEC-leden betrokken zijn, waarvan drie deskundigen op het gebied van dierproeven.

BEOORDELING DIEREXPERIMENTEN

Totaal in 2001 beoordeelde dierexperimenten

- aantal nog in behandeling per 31-12-2001	1
- aantal positief geadviseerd KNAW-instituten	83 (waarvan 35 na bijstelling)
- aantal positief geadviseerd overige instituten	9
[REDACTED]	8 (waarvan 5 na bijstelling)
- aantal positief advies door extra overleg met de kleine cie:	1 (waarvan 1 na bijstelling)
KNAW	10
[REDACTED]	0
- aantal ingetrokken protocollen:	
KNAW	1
- aantal addenda:	
CL	1
HL	1
IOI	1
NIH	38
[REDACTED]	1
- aantal pilots:	
IOI	1
NIH	8

Het [REDACTED] heeft in 2001 geen protocollen bij de DEC ingediend. Het vossenonderzoek is gestopt.

Voor specificatie van het aantal protocollen met doel, looptijd en eventueel opmerkingen van de DEC, zie de bijlage.

Er werd twee maal een onderzoeker/werkgroep leider uitgenodigd om in de vergadering zijn/haar project toe te lichten.

Er is een jaarlijks bestuurlijk overleg met de directeur beheer van de KNAW, de gemachtigde vergunninghouder, de voorzitter van de DEC en de proefdierdeskundige. Tijdens dit overleg komen procedurele en financiële zaken alsmede eventuele knelpunten zowel wat betreft het functioneren van de DEC als de situatie rond proefdieren en dierproeven in algemene zin binnen de KNAW in aan de orde.

NV-DEC

De vergaderingen van de NV-DEC werden in 2001 bijgewoond door verschillende leden van de commissie.

Amsterdam, 18 februari 2002

secretaris DEC

vergunninghouder

[REDACTED]